CATALUNYA SOCIAL

Any IX. Núm. 409 | Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts. | 13 d'abril 1929

PUBLICACIÓ SETMANAL | REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ DURAN I BAS, 11 - BARCELONA | APARTAT 1036 TELÉF. 17605

Els homes de negocis

En la civilització actual sembla que tot tendeixi al negoci. Els béns materials en tota època han constituït preocupació de l'home, és clar; però mai com en el moment present havien preocupat la quasi totalitat humana d'una manera tan alarmant.

Avui és el negoci el que domina. I fins que hom ha arribat a l'esfera dels negocis *no sembla sinó que no hagi adquirit carta de naturalesa entre els triomfadors dins la societat moderna.*

Abans, només en el segle passat, un advocat, per exemple, era advocat i prou. I feia goig aquell conjunt de romanistes, canonistes, etcètera, els noms dels quals eren pronunciats amb respecte. Avui, no! Avui, l'advocat que en arribar al punt madur de la seva vida no ha fet cap al món dels negocis, és un fracassat, un home que no ha assolit èxit; com el metge que no es fa ric a base, no de dictàmens o d'intervencions, sinó a base d'una luxosa clínica, un establiment de salut, etcètera. La ciència en pateix, potser; però, en canvi, l'home que hauria d'ésser científic es converteix en home de negocis, i així resta triomfant.

¿I què direm de la política en relació amb el negoci? Perquè no hi ha cap dubte que entre els homes d'afers moderns el més repugnant és aquell qui ha fet servir les idees polítiques d'esquer per a encimbellar-se, i quan ha arribat a la categoria d'home de negocis, només es recorda d'aquests i gira el cap a tot allò que en un dia no llunyà representava tota la seva (potser fingida!) espiritualitat.

Com els corrents socials d'avui ho porten, no té res de particular que un home que entra en política, entri al mateix temps en negocis. Només aquells esperits recelosos, immorals ells mateixos, sospiten contínuament dels homes que, polítics per vocació, arriben a un benestar econòmic pels seus treballs i els seus negocis (sempre que el contacte entre aquests i la política no es mostri per enlloc, naturalment).

No; la immoralitat no deriva del benestar econòmic que obtingui un polític, si aquest no és a base de preeminències i d'injustícies precisament pels càrrecs que ha ocupat o ocupa. L'immoral és que aquest mateix home que un dia va predicar uns ideals determinats i va obtenir càrrecs representatius a base d'ells, un altre dia, més tard, quan ha esdevingut ja home de negocis, *triomfador en el món financier, renunciï aquells ideals, renegui d'ells, i cerqui tots els mitjans per a dir i repetir que la política a ell no l'interessa.*

¿No és veritat que aquest tipus constitueix un home moralment repugnant, un ésser moralment pejoratiu, encara que socialment sigui un home encimbellat i cada dia més alt?

I si ens lamentem del fenomen és perquè aquest es repeteix tant dins nostra Barcelona, especialment, que quasi bé el veiem dia per altre al nostre voltant. En poques setmanes de diferència, dos homes que avui figuren en el món dels negocis, i que abans havien estat investits amb representacions parlamentàries a base dels respectius ideals, s'han apressat a fer manifestacions dient que la política no els interessava i que ja creien complert el seu deure aportant riquesa a la pàtria. No; la riquesa sense ideals és corruptora, és denigrant. I ho és més encara per a una collectivitat, que només pot admetre la riquesa com a mitjà per a fins més alts, i no per ella mateixa. ¿A quin programa brutalment hedonístic no aniríem a raure per aquest camí?

Es comprèn un canvi de política, sempre que aquest tingui un procés espiritualment lògic. El que no es comprèn és l'abandó d'ideals per a llençar-se en braços de la riquesa i del negoci. L'esperit tot ho vivifica; per la carn (riquesa) ve tota corrupció, deia el gran Torras i Bages. I mai el foment d'aquesta no justificarà a bastament la mort dels ideals polítics de cap home (això suposant, és clar, que admetéssim com a sinceres les explicacions d'aquests homes de negocis de la darrera tongada).

Què deu ésser la llibertat

I

PRESENTACIÓ DE L'AVI BIELET

Jo he conegut vells d'ulls blaus. No en sé dar ben bé l'explicació; però trobo que els ulls blaus són cada dia més pocs i no sé què ho fa que un hom cada dia els enyora més. No sé si vaig equivocat o si és alguna falòrnia més de les que l'edat em dóna o si és que ja no precisa ben bé la meva memòria els fets passats; jo diria, però, que als avis de la darrera generació ja extingida tot anant-se tornant blancs llurs cabells també se'ls anaven tornant blaus els ulls. I a mi m'agradava tractar aquells vells d'ulls blaus perquè sempre havia entès que aquest color dels ulls els feia transparentar l'ànima per ells, els curava el vici de rondinar, els feia més amables en el sentit actiu i passiu d'aquesta paraula *amable* i jo hauria també assegurat que la color blava dels ulls els dava facultats per a veure ço que hi ha més enllà de l'horitzó, vull dir que els deixava entrellucar aquelles cocoses transcendentals que només abasten els ulls somniadors...

Això que ara us contaré ho vaig sentir de la boca mateixa de l'avi Bielet, que s'havia fet vell a un poble del Baix Llobregat, i és un d'aquells que jo conegui que encara que sempre i de jove havia tingut els ulls asserenats, al capdavall de la seva vida se li havien tornat blaus. Ei! Si jo no m'enganyo, que bé podria ser, perquè allò jove, jove, jo no l'havia conegut pas.

Aquest poble és més que cap altre d'aqueixa rodalia guardada dels vents del Nord per la serralada de Santa Creu i regada per les aigües del riu rebec que ja he anomenat, és més que cap altre, dic, envaït per les modes propagades a les darreries de la centúria passada, modes que no ha faltat qui les ha tingudes per veritables corrents progressius i culturals. Moda o cultura, com vulgueu, que venia a consistir analitzant-la fins la seva quintaessència en malparlar i escopir de gairell, coses que començaven a apendre els nois tan bon punt sabien una mica de lletra. Per una mena de miracle, però, entremig d'aquesta joventut modernitzada no hi mancaven (i encara no hi manquen en ple segle XX) bona gent pagesa a la faisó tradicional que jo no sé com s'hi aguanten d'aquesta manera a tres hores de Barcelona, s'entén a tres hores a peu.

Doncs ara diré, per si no ho havia dit, que l'avi Bielet era d'aquests i tota la gent de la seva casa també. Només us diré que la porta de la seva casa, oberta de bat a bat de dia, deixava veure tota l'entrada i les dues habitacions de dreta i esquerra per llurs portes, que mai no havia volgut seguir el consell i l'exemple de ca l'Elies i cal Salvador que havien posat darrera la porta un cancell amb vidres de color que fan molt bonic i els guarden de les mirades indiscretes de la gent del carrer. No; l'avi Bielet no volia tal cosa, perquè deia que no volia perdre la relació amb els jornalers del veïnat i també deia que una casa discreta interiorment no era indiscret mirar-la entrada endintre i que encara que la gent s'adonés que tenia uns rosaris de grans molt gruixuts penjats al pom de la porta del menjador no era això res que fes cap mal a ningú.

Tenia també l'avi Bileet alguna altra característica com, per exemple, que sabia passar tres mesos seguits sense escopir a la Rambla de Barcelona, que s'afaitava cada dissabte i es posava mudat cada diumenge, que no portava les polseres retallades sinó més aviat tenia l'orgull de deixar-se caure cara avall els cabells blancs que no massa ben pentinats feien de marc a la seva cara petita i rogeta en la qual i molt ben posats dessota els porxos de dues celles prominents grisenques lluïen ben vius encara els dos ullets blaus que ja coneixen els lectors, més aviat acostumats a mirar riu amunt i muntanyes enllà que no pas les parets blanques de les cases del davant.

No m'amago de confessar que aquells ullets petits tots blaus em tenien encisat, i que, en sortir d'ofici a les onze del matí dels diumenges, després d'haver passat pel carrer tal i pel carrer major i pel de baix i d'haver fet algun portal conversant amb pagesos i companys, em deixava caure al davant de ca l'avi Bielet i si el trobava seient i prenent el sol o la fresca a l'entrada, em deixava fàcilment convidar a la seva conversa.

Perdonin els lectors que m'hagi enfangat fins els genolls en preàmbuls. Es cosa que em passa sovint i ara mateix ja havia gairebé oblidat que anava a contar un cas que jo havia sentit de la mateixa boca de l'avi Bielet en persona, un diumenge al matí d'un dia d'hivern tot prenent el sol que entrava directe i lliure a l'entrada de casa seva.

La cosa va passar d'aquesta manera:

Jo que llavors tenia els anys d'ara qui en treu quinze, o sigui quaranta sis, li havia fet a l'avi Bielet com una mena d'apologia de la llibertat que, al meu entendre, m'havia sortit bastant bé. Doncs fou llavors que em va somriure i mirar dolçament i, movent el cap de dalt a baix com si aprovés, i de dreta a esquerra com si negués, féu així:

—Llibertat, llibertat! Jo no sé què és això. Per mi que deu ésser alguna cosa de dintre que la té el qui se la guanya i que no es pren ni es dóna. Jo sé un cas... sinó que és una mica llarg i després diràs que els vells som cançoners.

—Conteu, avi, conteu, que el dinar no farà de tan mal esperar.

I aquí l'avi es va escurar el coll, va cercar al sostre la memòria i les imatges d'històries i persones d'anys endarrera i va començar la narració que en el número vinent trobarà el lector si a Déu plau.

JORDI ARNAU

Biblioteca Balmes

LLIÇÓ BÍBLICA

Aquesta primavera, començant el dia 27 d'abril a la tarda, donada la molta actualitat dels estudis bíblics entre nosaltres, es donaran a "Biblioteca Balmes" per part d'Amics dels Estudis Bíblics, 10 lliçons sobre l'Evangeli de Sant Joan, esperançats que assolirà un ple èxit com el curs sobre la Gènesi que acaba aquests dies.

Les lliçons seran, salvada excepció, una setmanal i els dissabtes al vespre. Resultaran a propòsit pel qui vulgui iniciar-se en lliçó bíblica.

S'han encarregat les lliçons a Mn. Josep Casanelles, prev.

Referències a Biblioteca Balmes, Duran i Bas, 11.

EL COMUNISME

Parla el Pare Sant

La Intenció general de l'Apostolat de l'Oració pel mes de març, aprovada i beneïda pel Pare Sant, deia així:

"*Que tothom conegui el Comunisme com el perill major de la civilització cristiana i es guardi d'ell curosament.*"

Aquest perill és, sens dubte, un dels que més preocupa Pius XI. En poc temps tres cops ha posat en guàrdia, com ara, el món cristià, contra aquesta plaga social que, segons diu el Papa, amenaça l'existència de la cristiana civilització.

Cap talaia com la del Vaticà per a descobrir aquest perill i capir la seva empenta.

La primera revelació parençosa i verament apocalíptica del comunisme tingué lloc a París, arran mateix de la tremenda caiguda de França en mans de Bismarck i de l'esfondrament de quasi tots els valors nacionals francesos.

En abandonar la gran ciutat els exèrcits prussians vencedors, París quedà en mans dels comunistes, que hi calaren foc pels quatre cantons convertida en una espantosa foguera. Allí totes les més vils i abjectes passions es desfermaren i la sang corregué a torrentades. Com monstres humans es rabejaren amb la ciutat de París els comunistes, fins que fou possible a les tropes franceses, acantonades a Versalles, anar a deslliurar-la i salvar-la d'un definitiva i horribilíssima hecatombe.

"Monstres de la "Commune" anomenà el bondadós Pius IX els demoníacs d'aquella infernal orgia, que emplenà el món de terror i segellà el Comunisme amb l'ominós segell de la Bèstia...

* * *

Mes el temps anà esborrant el record de la incomparable tragèdia comunista, i l'esclat que anaren obtenint les doctrines que tenien per crit de guerra comú *ni Déu ni amo*, obriren novament amples camins a la propaganda del Comunisme, última i lògica conseqüència dels al·ludits principis.

Ni Déu ni amo, ni família ni propietat, ni moral ni drets, ni deures, ni autoritat, ni sancions, ni jerarquies, ni res de ço que constitueix la base de tota civilització, per rudimentària que sigui, conté el Comunisme.

Sembla que l'absurdidat i la mostruositat de tal sistema polític—diguem-ho així—, deuria de fer-lo mirar como una bogeria, com una aberració capaç de pendre-la seriosament, ni d'encarnar en cap agrupació humana, però vet aquí que, tot d'una, el suposat absurd pren realitat tangible, i la monstruositat humana encarna en un dels pobles més poderosos d'Europa, i el sacseja amb violència i el capgira i li roba les propietats, i detura les poblacions, i mata els obrers per centenars de mils, i fa desaparèixer les classes socials que li fan nosa, i llancen el foc dels seus principis a tots els centres civilitzats del món...

* * *

De moment tots els governs protestaren d'una realitat tan absurda com terrible i aclaparadora, i alçaren murs de separació i de defensa que semblaven sòlida garantia contra la difusió de l'encomanadís flagell del Comunisme rus, però a mesura que passa el temps i els Soviets russos — braços d'acció del Comunisme — van desenvolupant el seu salvatge programa econòmic emmotllant-lo a les imperioses exigències de la realitat (com si diguéssim sistema capitalista burgès), els governs burgesos afluixen i comencen a entaular relacions amb els "monstres de la Commune" admetent-los a lliure plàtica avui, per a demà tractar-los i relacionar-se amb ells com a governants civilitzats i completament normals.

En compte d'isolar el país empestat, se'l va festejant i acaronant, per la raó que és una terra, la de Rússia, capaç de proporcionar immenses riqueses en tots els rams de la producció, sense tenir en compte els greus perills d'aquest tractament d'amistat i convivència. Així Alemanya... Veritat és que algunes grans potències inauguren aquesta nova política amb moltes de precaucions, però els primers passos en fals ja estan donats... L'or pot més que la mort...

* * *

Si per aquesta banda el perill comunista avança arreu de dia en dia, per altra banda avança també, però sigil·losament, no per propi impuls, sinó per la perversitat d'homes i escoles enemics de la cristiana civilització que voldrien veure anorreada, encara que fos lliurant-se als horrors del "monstre de la Commune" de París, o a les feres coronades de Moscou.

Es bé tenir-ho en compte: fan Comunisme els que fan anticatolicisme; els que neguen Déu; els que ataquen l'Església de Crist; els que alçapremen les bases de l'ordre social cristià; els qui suplanten els grans ideals de la civilització catòlica per les egoistes cobejances de la bèstia humana; els que es burlen de les virtuts i es lliuren als vicis; els escèptics, els agnòstics, els egoistes, aquells que no volen pendre seriosament les coses del món i sols es preocupen de passar-la bé, tenint per màxima directriu de la seva vida la seva particular conveniència.

Davant de tots aquests fautors d'enrunaments socials tenen raó sobrera els comunistes. Si no hi ha Déu, si la Religió és un mite i la Moral una quimera, no hi ha ningú que tingui dret a manar ni ningú que tingui el deure d'obeir; no hi ha propietat de cap mena, ni llei de cap llinatge. Visca el regnat de la força!

* * *

Amb quanta d'oportunitat el Pare Sant ens recomana sovint la coneixença del Comunisme i que ens guardem d'aquest curosament!

Molta gent no veu en el Comunisme sinó l'aspecte nihilista de la seva economia pràctica. Aquest, però, és el seu caire menys greu. La part *vitanda* del Comunisme és el seu ateisme constitucional del qual a Rússia ha donat i està donant proves aterridores.

J. J. C.

On anirem?

Aquesta sol ésser la pregunta que hom es fa des d'un quant de temps ençà: on anirem amb aquest esclat ubèrrim, fallit i minso de moral que actualment es nota dins les lletres catalanes? Dic esclat ubèrrim per tal com és, literàriament, d'una valor ben reconsagrada la tasca que les lletres catalanes estan duent a cap en el cenacle humanístic de la cultura. Bé, molt bé, que hom curi de redreçar la nostra llengua, les nostres valors literàries, que hom miri de tenir ben tost una plèiade de clàssics. Això és tanmateix excellent i digne de totes les lloances i a la vegada és el segell més distintiu, juntament amb la filosofia, de les valors espirituals d'un poble i d'una raça.

Però un poble, per damunt de les valors literàries i filosòfiques, té les valors morals que són les valors de l'esperit. L'esperit d'un poble és allò que de reconsagrat i tradicional ha elaborat tota la seva història a través d'una ideologia que li ha dat la prefiguranza de bell antuvi i després la seva silueta.

Són les valors espirituals aquelles que no moren, les quals quan morin també s'esfondrarà la vida collectiva del poble i morirà la seva ànima. I un poble que meni per aquest camí és un poble destinat, irremissiblement, a desaparèixer del mapa i de la història.

Catalunya — qui ho negarà? — sempre ha tingut a través de la història i com a carreus on descansa la seva medulla espiritual, la doctrina evangèlica. Cal solament registrar-la amb un cop d'ull ben minso, si voleu, per tal de convèncer-vos d'això que estic afirmant. Totes les nostres tradicions, tots els documents vells, medievals, tenen la sentor i la preformança de la doctrina de salut, de la intervenció i influència de l'Evangeli.

I aquestes influències són tanmateix aquelles qualitats racials que donaren a la nostra terra aquella figura tan pròpia, tan elegant, tan universal en les seves gestes de mar i de terra fent-li guanyar un guardó i nom ben famós dins els llibres d'afers històrics.

Catalunya, de no haver estat estructurada — Déu l'ha feta, com diu el bisbe Torras i Bages — sota el guiatge de la veritat evangèlica, no hauria pas estat el que fou, perquè si arribà allà on hom l'ha vist a través del temps, és justament mercès a aquesta influència tan colpidora i tan bellament feta ressaltar pel gran bisbe de Vich que suara he esmentat.

Restaurar per allò que té d'etern, d'humanístic i de just, les velles valors humanes d'un poble, adés literàries, adés filosòfiques, adés artístiques, dèiem suara, és l'empenta més forta i el seny més alt dels seus fills. Es voler tornar de dret i a ultrança als temps de la vellúria.

Sortosos, benaurats, demés, aquells pobles que saben girar la cara devés els temps vells i tornen a llurs glòries ancestrals i les donen a conèixer a llurs ciutadans i com a norma i guiatge per a llur cultura i per a llur història, semblantment.

Girem, doncs, l'esguard a les valors catalanes literàries — de la qual cosa crec que ara m'és llegut de parlar-ne ací — i tornem a aquells nostres gloriosos reis i escriptors, i quina llàstima no dóna quan hom acara aquelles valors literàries amb les actuals! I no pas, no gens menys, per allò que es refereix a la part literària, sinó per allò que toca al problema de la moralitat, Quin seny que tenen aquells nostres escriptors medievals — per bé que sollats alguna vegada per negació de moralitat — comparats amb els prosadors i poetes catalans hodierns! Quina continència tan gran hi ha dins la Crònica del Rei Jaume I! Quina finor, quina elegància en la poesia de l'Ausias March i d'En Ramon Llull! I quina decadència i quina cosa tan poc catalana que hom constata fa uns anys en mants escriptors catalans, que són, la veritat, de les millors firmes catalanes! I això de defugir la moralitat que tingueren els nostres escriptors medievals, no és renegar a dreta llei el dret d'ésser escriptor català?

Hem vist com la novella, la poesia, el teatre i el conte han estat completament sollats en això que va d'uns anys. Quan les figures tan elegants i aristòcrates de la moralitat literària com Verdaguer, Maragall i Costa i Llobera ens han deixat, la joventut literaria que tota s'ha format dins l'escola dels dos primers, ha renegat de llurs mestres, els ha viltingut moralment i religiosa, s'ha separat de llur espiritualitat i fressant uns camins ignots de tan sabuts, s'ha llençat al camp del materialisme, de les passions i del sensualisme per tal de bastir llur obra i llur nom d'autor i mestre. Llavors és quan hom ha vist aquesta renaixença — per bé que ja havia començat d'algun temps abans — aquesta revisió de valors — permeteu-me el filosofisme — que literàriament vénen abeurats dels nostres vells mestres de l'antigor, però que moralment duien allò que entra pels sentits i no passa dels sentits.

Quina llàstima que dins l'esplet humanístic de les nostres lletres tinguem una sèrie de novellistes que siguin tan bruts i tan baixes les coses que descriuen i les ments menys cristianes no poden llegir! I si una ment no cristiana no pot fer tal cosa, què farà un jove o una noia benestant de cristianisme? Com voleu que el llibre català es vengui més, s'introdueixi més i més dins les llars de la nostra terra, si molts llibres tenen sentor i regust a cremat i empesten d'una hora lluny? Com voleu que el llibre, la novella catalana, es colloqui al costat de la novella francesa — força tarada — si tenim bona part de novellistes que escriuen novella sensual? Com voleu que tinguem bons novellistes, si les novelles que s'escriuen són immorals, sensuals, dignes d'éssèr llençades al foc sense llegir?

Ai, lectors, que mentre que no tinguem aquells novellistes que abdiquin aquesta literatura tan gruixuda, tan pobra d'esperit — i aquesta és la malaltia — no tindrem una vertadera escola catalana de novella!

I parlem, més encara, sobre la novella. A tot estirar i arrodonint aquest punt, ningú no negarà la valor, literàriament i estilística, de molts dels nostres novellistes. Però el seu esperit és tan pobre, tan malalt, tan caduc, que fa impossible d'assolir per aquest camí la maduresa intellectual per a poder tenir una plèiade gran de novellistes. Es més, en molts hom constata que l'esperit és mort, i que si hi és, està sollat i ofegat pels sentits i per la concupiscència. I és clar, d'això ells en diuen novella real, realisme, novella moderna, que s'escriu amb sang; nosaltres en diem, més modestament, novella bruta i antiartística.

I la poesia? Quina vergonya que tinguem poetes que esmercin llur activitat productiva a imatjar coses

taujanes, immorals i carnals que mai de la vida els nostres llavis no s'han posat a la boca! I quina vergonya que ens fan llurs poesies i llurs poemes quan els acarem amb els *Cants d'Amor i Mort* de l'Ausias March i les belleses tan colpidores i ancestrals d'En Ramon Llull? Què dirien Verdaguer i Maragall? On és la poesia catalana? Llevat de tres o quatres poetes, què fan d'altres ben reeixits i mestres que s'enfanguen? Per què es sollen les mans i l'enteniment i l'ànima, per bé que això és un mal personal, i contaminen l'esperit dels altres i llencen el llot contra la nostra llengua? I és per a escriure aquestes coses que s'ha unificat el català i se li ha dat drets de llengua acadèmica, clàssica i culta?

Alerta! No aquell que el poeta Maragall llençà contra els renegaires posant a l'aguait els catalans, sinó el d'un humil periodista catòlic. Alerta, llengua catalana! Desfes-te d'aquests escriptors, d'aquests poetes i prosadors que tan bé et saben usar, però que amb la teva parla i amb la teva gramàtica estan embrutant tota la nostra terra, empestant l'esperit; sollant els esperits cristians del nostre poble!

Alerta, catalans! Que teniu una dotzena de senyors que us empestaran i intoxicaran l'esperit amb el verí i amb la sensualitat més desenfrenada i criminal, si no us preveniu! Alerta, alerta, joventut que puja, que el serpent ran del coll us brinda un plat de llot disfressat de rica menja. Alerta!

JOSEP MIQUEL I MACAYA

Un congrés important

El nostre company R. Rucabado ha demostrat a bastament la tendència confessional, dubtosa, plagada d'errors, amb mutilacions de textos, amb alteració de la relació bíblica i altres barreges que han fet del cinema una escola amoral, irreligiosa i amorfa.

Com que en algunes parts els governs s'han interessat en el sentit de tallar les ales a les tendències desmoralitzadores i falsificadores del cinema, han establert la prèvia censura a les pellícules per a evitar, en part, l'escàndol que suposa el desenfrè d'autors desaprensius que sense cap mena d'escrúpols presenten la immoralitat, la falsedat, la mutilació i l'alteració de textos i coses, acomodant-los al gust i al paladar dels públics ignorants que accepten sense cap mena de protesta tot el que se'ls dóna des de la pantalla.

Doncs, bé; contra aquesta censura, el Comitè Nacional d'Espectacles dels Estats Units de Nordamèrica acaba de reunir-se en un solemne Congrés, a Nova York, assistint a dita reunió els principals magnats de la indústria cinematogràfica, els més notables "productors", empresaris teatrals i de revistes, prominents autors i directors, crítics d'art, cineastes escriptors i altres personalitats.

La principal característica del dit Congrés fou la importància donada a la qüestió de la censura, segons s'exerceix a les pellícules, emetent-se interessants opinions.

El capellà protestant Dr. Cadman s'oposà al criteri sustentat per significats grups religiosos que advoquen per una severa censura com salvaguarda de la moral, afirmà que l'únic mitjà eficaç i digne era encarregar dita missió a un comitè competent que intervingués amb els productors de pellícules, portant a cap simultàniament una campanya d'educació del públic.

Com a resum del Congrés, el Comitè Nacional decidí empendre una activa campanya contra la censura cinematogràfica, tal com s'exerceix avui amb les pellícules, acordant la següent conclusió: "En una societat lliure és axiomàtic que l'individu no tingui necessitat d'acceptar altra censura que la de llur consciència. Altre tant pot dir-se en el que respecta a les empreses industrials, i, entre elles, a la tan important indústria cinematogràfica."

Aquesta resolució final és una solemne declaració de fe protestant.

Ara bé, per a aquests senyors és lògic protestar i oposar-se a la censura de les pellícules, però no ho és el que una part de públic que sap pensar i discernir protesti de les produccions en la forma com es donen i es presenten.

Per als senyors del Congrés mencionat no és lícit ni possible haver d'acceptar la censura de les pellícules, però, en canvi, ha de ser possible i lícit presentar les produccions en la forma i conveniència dels productors, encara que es mutilin textos sagrats, encara que es presentin escenes inconvenients, encara que s'alteri l'ordre cronològic dels esdeveniments.

Es la mateixa *moral protestant* de sempre. La censura de la pròpia consciència. Es una mena d'interpretació lliure i arbitrària de la Bíblia.

Però, en el nostre concepte, el més essencial del Congrés, com l'essencial de tots els congressos en els quals es debaten matèries morals i religioses fora de l'Església, consisteix en el criteri sustentat per homes que bo i fent declaracions d'un regust lliurepensador, la llibertat de pensar i de crear se la reserven tota per a ells, no acceptant de cap manera l'oposició dels altres, però pretenen imposar llur criteri, les pròpies creacions, llurs tendències, l'escenificació de fets i coses segons el propi criteri d'escriptors, escenificadors, creadors i empresaris que no tenen altre ideal que el rendiment màxim que pugui donar la representació cinematogràfica de llurs obres.

Es dir, el criteri mercantilista, que empeny autors a mutilar fins els textos sagrats, com ho demostrà des d'aquestes mateixes columnes el nostre Rucabado, representa per als senyors del Congrés al·ludit la llibertat en la producció de pellícules, i aquesta llibertat ha d'ésser acceptada per tothom, perquè s'ha dit que no hi ha d'haver cap necessitat d'acceptar altra censura que la de la pròpia consciència.

D'acord, doncs, amb aquesta última conclusió; com que la meva consciència m'assenyala i em diu que no haig d'acceptar la mutilació i alteració de textos, per la meva part s'imposa una censura prèvia, digna, erudita, segura, plena d'autoritat, que pugui assegurar al gros públic la representació exacta de les històries filmades, i que les escenes estiguin completament d'acord amb la moral sencera i absoluta que les famílies tenen dret a veure representades.

Si la conclusió del Congrés arriba a imposar-se, ja podem començar a preparar-nos per a contemplar el falsejament de tota la història i de totes les històries.

LLUÍS G. FÀBREGA I AMAT

De la Rússia Soviètica

El *Journal de Genève* diu que la participació cada vegada més activa de l'exèrcit roig en la lluita dins el partit constitueix un factor nou que, amb el temps, podrà esdevenir decisiu. Es natural que l'opressió sense exemple i l'explotació sistemàtica de la població rural troben un ressò dins l'exèrcit soviètic, el qual comprèn el 66 per 100 de fills de pagesos i creen així una certa animositat contra els comunistes.

Al principi aquest malestar no podia ésser gaire perillós. En efecte, hi ha, dins l'exèrcit roig, una disciplina fèrria i, millor encara, la presència d'oficials especials pertanyents a la Guepeú. Per altra banda, el cos dels oficials i dels suboficials, compost en la quasi totalitat de comunistes convençuts, està encarregat, d'ençà de la supressió dels comissaris polítics de l'exèrcit, no sols de la instrucció dels seus subordinats, sinó també de llur vigilància i educació política.

Mentre aquest cos de "kraskomy" va romandre unànime en relació al comitè polític, Stalin no havia de témer res. Però quan la seva situació començà d'ésser sotraguejada, tant dins el comitè com dins el consell revolucionari de guerra, hi hagué entre el cos d'oficials roigs diverses opinions a favor o en contra de la política del dictador, ja que aquest cos no podia romandre unit des del moment que no existeix la unitat dins el partit mateix.

Com a resultat d'aquests corrents d'oposició sempre més nombrosos entre els "kraskomy", Bubnof, cap del servei polític de l'exèrcit roig — el qual roman fidel a Stalin i és el veritable director de l'exèrcit— es decidí a unir tots els estats majors i totes les organitzacions administratives de la força armada, agents de la Guepeú addictes al dictador i dels quals el cap de la Txeca, Riotin, fou nomenat comandant.

Aquesta restauració dissimulada de l'organització dels comissaris polítics de l'exèrcit creà forçosament un descontent entre els "kraskomy" els quals es sentien molestats en llur conviccions comunistes. Dins el districte blanc-rutè, el centre del qual es troba a Minsk, aquest cos expressà el seu descontent en una resolució que tingué per resultat un desplaçament general dels oficials d'aquesta regió.

En un article publicat en ocasió de l'onzè aniversari de la creació de l'exèrcit roig, Vorotxilof, comissari de la guerra i de la marina — el qual ha estat catalogat entre els adversaris de Stalin — s'ocupà a fons de la resolució esmentada, la qual, diu ell, "ha tingut una trista repercussió". Gràcies a ella, la situació dins l'exèrcit és mal jutjada, les dificultats que hi neixen són falsament analitzades, i els pocs fets lamentables que han pogut produir-s'hi, s'han exagerat molt, de manera que hom n'ha pogut treure conseqüències equivocades.

Aquest article de Vorotxilof, aparegut a mitjans de febrer, fou, per dir-ho així, la confirmació oficial del fet que la lluita interior del partit comunista s'havia filtrat dins l'exèrcit. Aquest article fou seguit d'un altre, degut a la ploma d'Untxlitxt, vice-comissari de la guerra i de la marina el qual parlà obertament d'un moviment d'oposició de la dreta entre l'element militar, i remarcà la urgència d'una contra-acció. Des d'aleshores el tema no deixa de figurar dins les columnes dels diaris militars que encara estan a la disposició dels addictes a Stalin.

Parallelament a aquesta actitud d'oposició entre els oficials roigs, fa el seu camí el descontent que es manifesta cada vegada més entre els soldats. En aquest sentit, hom exposa que àdhuc els soldats pertanyents al partit comunista i que formen part de les divisions de caçadors estacionats als centres de Kieff, Odessa i de Txerkassy sobre el Dnièper, fan propaganda contra l'emprèstit destinat a afavorir la indústria i, per dir-ho d'una vegada, contra el govern dels Soviets, el qual, "amb els seus impostos, redueix a mort el pagès".

Una altra resolució dels soldats diu: "Als pobles no hi ha rics, ni mitjans, ni àdhuc petits pagesos, llevat d'unes poques excepcions". Es també ço que diu el mariner Melnikof, del torpediner *Volodarsky*, el qual afegeix: "En la guerra eventual que la Unió dels Soviets pot haver de sostenir contra els Estats imperialistes, la missió dels pagesos de posició una mica bona serà de gran importància, com a productors de blat, de carn, etc. En canvi, el proletari de poble generalment és un no-res que fuig del treball."

Com hom pot veure, el moviment d'oposició no és pas dirigit contra el govern en qualitat de soviètic, al qual la gran majoria de la població s'ha abituat de fa temps, sinó contra la política d'explotació de Stalin, la qual porta el pagès a la ruïna total.

Stalin, per combatre amb més eficàcia l'oposició de Trotzki, ha fet seva una part del programa d'aquest, especialment la part més nefasta. Per aquest fet fa impossible el menor progrés en el desenrotllament de la vida econòmica russa.

Aquests darrers dies, en un discurs pronunciat al satè congrés dels mestres, Kalinin, el sempre tan prudent degà de l'Estat, deia: "Entre nosaltres, l'aglomeració rural és petit-burgesa, sense cultura, però amb un sentit molt desenrotllat de la propietat. Però, sobretot i abans que tot, el veí del poble és pobre, d'una pobresa esglaiadora. Voler aplicar al veí de poble un tracte tècnic, segons les idees socialistes abstractes, és anar a una fallida certa. Al pagès cal presentar-se amb fets, o per dir-ho millor, amb un treball concret."

Han calgut onze anys de política econòmica insensata, condemnada per endavant al fracàs més complet, per portar el primer funcionari de la República dels Soviets a expressar conclusions que la premsa generalment qualifica de "calúmnies burgeses i capitalistes".

Essent comunistes la majoria de llurs auditors, les acadèmies i les escoles militars havien de trobar-se també fatalment barrejades en la política. Així s'esdevingué a l'Acadèmia militar i política de Talmatxef, en la qual els alumnes de l'escola de guerra són entrenats amb mires no sols a la instrucció, sinó, sobretot, a la vigilància política de llurs futurs subordinats. L'escola de guerra Dzertxinsky, de Leningrad, hagué d'ésser tancada a causa de l'actitud oposicionista de la quasi totalitat dels auditors. Els professors i directors, fets responsables de la "sedició" de llurs alumnes, foren exiliats al territori de l'alt nord de Turutxanok.

Comentaris

L'espiritisme a Lleida

Feia temps que a Lleida hi havia un cert sector de gent (aquesta mateixa gent que s'indigna perquè *La Nau* de Barcelona no és prou anticlerical) que s'ocupava de qüestions relacionades amb l'espiritisme. Sobretot, un doctor en Medicina d'aquella ciutat de la Catalunya occidental, home atret per les coses de l'esperit, encara que amb una dosi enorme d'orientació esquerrana, es dedicava a l'espiritisme, a traduir llibres dels espiritistes italians, etc.

La tasca no era, certament, massa actual. S'ha de declarar que l'espiritisme ha passat avui a la renglera de les coses un xic polsoses, que a ningú no impressionen científicament, puix la seva vàlua ja fa temps que ha baixat bon xic de nivell. Però, amb tot, això representava una situació anguniosa per als catòlics d'aquella ciutat. I així, un dia determinat, es presentà a ocupar la tribuna de l'Ateneu de Lleida una personalitat prou eminent en aquests estudis perquè n'hàgim de fer l'elogi: el P. Palmés.

Aquest eminent religiós ha donat un seguit de conferències (lliçons, millor dit) en aquella tribuna, que ha ennoblit, i ha triturat científicament la campanya de l'esmentat i sinistre doctor en Medicina. *El Diario de Lérida* ha publicat àmplies ressenyes i abundosos extractes d'aquelles conferències, que hauran pogut convèncer l'esperit més exigent sobre l'actualitat científica i la vàlua que en el món de les ciències psicològiques es dóna avui a l'espiritisme.

Més tard, el doctor de referència s'ha cregut en el cas de defensar-se; i ho ha fet tan feblement, que, més que defensa, la seva conferència ha semblat un desig de perdó.

Si el tema interessés més als homes científics d'avui, ens hauríem pres el treball de parlar-ne extensament. Però ara, el creiem ben mort altre cop. Fins i tot a Lleida, on l'actuació esmentada ha tingut un moment de llum per a tots.

I si hi havia encara allí algun esperit obsessionat per aquestes matèries (aquests esperits que mai no manquen enlloc) segurament que a hores d'ara exclama: "O felix culpa..." que ens has portat aquesta trituradora de les conferències del P. Palmés, Jesuïta, que fa honor a la ciència catalana i al seu propi poble: Lleida.

"Pla i Muntanya"

Altra guspira de les terres lleidatanes. Però aquesta, bella i plena d'interès; un esplèndid extraordinari del periòdic de Balaguer, la ciutat dels Comtes d'Urgell, anomenat *Pla i Muntanya.*

Es tracta d'una acurada edició, bellament presentada, pulcrament escrita i reveladora d'un gust veritablement depurat. Avui no cal anar a ciutat per a trobar brotades de ciutadania en les publicacions. De tant en tant, la premsa forana es posa al nivell de la de ciutat, i tot sovint la supera en molts caires.

La col·laboració unificada

Anem agafant diaris dels que es troben damunt de la nostra taula, i quedem un xic sorpresos. Llegim un article a *Diario de Mataró.* Obrim *El Dia* de Terrassa, i retrobem el susdit article. També *Diario de Gerona* l'insereix. I seguidament apareix a les pàgines de *Pàtria,* de Manresa.

Què ha passat aquí? Es que els drets de propietat literària, un xic afeblits entre la premsa forana, han acabat per desaparèixer definitivament?

I ens sorprèn més altra cosa, encara; una nota al peu que diu: "prohibida la reproducció". Es a dir, que aquestes quartilles que han inserit molts diaris no poden ésser reproduïdes?

Per fi, un amic ens dóna la solució de l'afer, dient-nos que aquell article forma part d'una col·laboració organitzada, la missió de la qual és la de trametre, des de la capital, articles a diferents diaris forans, però el mateix article a tots. Així, ens diu l'amic patrocinador de la idea, els diaris forans poden tenir una redacció brillant, formada de noms distingits en el món de les lletres, sense massa despeses.

Però així, diem nosaltres, la varietat de la premsa resta ofegada; aquesta flaire forana, que té sentors de romaní i d'herbes de bosc, desapareix; i tota la nostra premsa corre el perill de no respirar més aire que el de ciutat, que no és sempre el més oxigenat, precisament. I una centralització literària pot matar tot germen de cultura forana.

No pot portar aquesta col·laboració a una mena d'*estandardització* de la premsa de fora?

Tenim els nostres dubtes sobre l'èxit de l'empresa pel que al món de la cultura es refereix. Per part nostra, mentrestant, l'única cosa que sabem és que quan hem llegit *El Dia,* de Terrassa, ja no ens interessa mirar *Diario de Gerona,* ni ens diu res de nou *Diario de Mataró,* etc.

Si el fenomen no passa d'aquí, encara... Però imagineu-vos, amics, l'horror d'una premsa forana unificada el dia en què el sistema s'estengués més del que ho està ara...!

Els catòlics belgues...

Tenen a hores d'ara una sola preocupació: la de les eleccions legislatives que s'acosten. Els grans partits de la petita terra belga es preparen ardidament a la conquesta dels vots dels ciutadans. I comença la propaganda; i comença fins i tot la recaptació de diners com a fons per a despeses electorals, aquests fons dels grans partits que aquí no coneixem.

També Anglaterra comença els preparatius per altres eleccions.

Mestrestant un dia o altre arribaran eleccions a Espanya, i els catòlics ens trobarem tan desarmats com de costum.

Com que entre les nostres classes anomenades conservadores encara n'hi ha que creuen que això de la democràcia és una cosa ja manada retirar en en tot el món!

I que a aquests orbs voluntaris no els convencen pas els exemples dels altres. En els seus bons principis, són els estrangers els equivocats. Encara que siguin ells els qui aquí, el dia de demà, rebin de valent...!

Del món del treball

La jornada del treball a Ginebra

El ministre del Treball d'Anglaterra demanà a l'Oficina de Treball de la S. N. de Ginebra una definició clara de la frase: "duració de les hores de treball", una distinció clara entre la "reglamentació de les hores de jornada dels obrers i de les empreses", una definició de les línies divisòries entre indústria i comerç i agricultura, i el permís de repartir les hores normals de treball a condició que no passin de 48 per setmana. El ministre britànic ha afegit que si les proposicions són satisfactòries, recomanarà la immediata ratificació. Afegí que aquestes proposicions no tenen caràcter d'ultimàtum.

En nom dels Sindicats obrers contestà el senyor Poulton afirmant que els treballadors de tot el món no pararan de reclamar la ratificació del conveni de Washington sobre la jornada de vuit hores. El joc dels tres vuits encara perdura i dóna joc. Els obrers se'n mostren decepcionats.

El retir obrer obligatori

La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, es complau a fer públic, per a coneixement dels afiliats al segon grup de Règim Oficial Obligatori de Retirs Obrers, que, per l'Institut Nacional de Previsió, i coincidint amb el 21 aniversari de la promulgació de la llei per la qual fou creat, s'acaba d'acordar la concessió d'una bonificació extraordinària de 400 pessetes, procedent del recàrrec sobre les herències llunyanes (establerta per la llei del 26 de juliol de 1928), a tots els obrers i obreres que reuneixin les condicions següents:

Primera. — Haver estat afiliat al Règim Obligatori de Retirs Obrers amb anterioritat al compliment dels 65 anys.

Segona. — Haver sollicitat el lliurament del Fons de Capitalització, constituït en la seva respectiva "Llibreta de Capitalització per a la Vellesa".

Tercera. — Trobar-se amb vida el 27 de febrer del corrent any 1929.

La pau industrial

S'ha publicat la Memòria redactada per la Comissió formada per representants dels patrons i del Congrés de les "Trade Unions", que discutí els mitjans d'arribar a una pau en tots els rams de la indústria.

En un dels paràgrafs d'aquesta memòria es tracta principalment de la qüestió de l'atur forçós.

Entre els mitjans recomanats per aquest document per tal d'arribar a l'objecte desitjat figuren l'augment de fons per afavorir la intensificació de l'emigració, la creació de crèdits per a l'exportació, el desenrotllament financier major que sigui possible en els plans importants de caràcter nacional, l'extensió dels projectes de construcció de caràcter permanent i activar aquells que estan en curs, actualment.

S'indica també en l'esmentada Memòria que la nacionalització de les indústries s'haurà d'adoptar amb la major rapidesa possible, sempre d'acord amb les "Trade Unions", i, per últim, s'haurien d'examinar els mitjans relatius a establir un contacte més autoritzat i estret entre els elements interessats de l'agricultura i els de la indústria.

Efectes de la "Rerum Novarum"

Els tribunals de Buenos Aires han atès la reclamació d'un obrer qui demanava una indemnització per haver estat perjudicat en el bon ús del seu treball, recolzant la seva petició en les prescripcions de la *Rerum Novarum* sobre els drets de la mà d'obra. En la sentència la *Rerum Novarum* és citada com a font de Dret universal.

Explotació de menors

Diuen que s'ha descobert un reclutament de menors destinats a treballar a les fàbriques de vidre de França.

Aquest reclutament de nois per a sacrificar-los a la indústria vidriera, és més vell que l'anar a peu. Val més no parlar-ne. Es una de les nafres més punyents del món del treball.

EL LLIBRE DE LA PARAULA DE DÉU

LA SAGRADA BIBLIA

EL NOU TESTAMENT

VOLUM I

Els Evangelis i Fets dels Apòstols

Ha sortit ja el primer volum de la SAGRADA BÍBLIA que publica l'«Obra del Sant Evangeli» de FOMENT DE PIETAT

CONDICIONS DE VENDA

Edició de doble text: llatí i català . 8'50 Ptes.
Edició de text llatí sol. . . . . . 6'— »
Edició de text català sol . . . . . 5'— »

Totes aquestes edicions van enquadernades amb finíssim pegamoid, imitació de xagrí. Enquadernacions més luxoses de distints preus.

Certamen literari

El Círcol Catòlic, una de les entitats més prestigioses de Barcelona, organitza un certamen literari. Aquest certamen forma part de les festes commemoratives que es celebraran el mes de juliol amb motiu de les noces d'or de l'esmentada entitat.

Els premis seran concedits d'acord amb les bases que segueixen:

Premis ordinaris

Flor natural. — Serà adjudicada a la millor poesia sobre un tema lliure.

Englantina. — Serà concedida a la millor poesia que glossi fets històrics o tradicionals.

Viola. — S'adjudicarà a la millor poesia religiosa o moral.

Als autors premiats amb els premis ordinaris, ultra aquests, els seran lliurades cent cinquanta pessetes al guanyador de la Flor Natural, i cent pessetes als autors distingits amb els dos altres premis.

Premis extraordinaris

I. — Premi de l'Excm. i Iltm. doctor Josep Miralles i Sbert, bisbe de la nostra Diòcesi de Barcelona. Poesia de tema lliure. (Cent pessetes).

II. — Premi de l'Iltm. Abat de Montserrat, dom Antoni Maria Marcet, O. S. B. Poesia dedicada a la Regina de Montserrat. (Una artística Imatge de la Verge Bruna).

III. — Premis dels reverends senyors rectors de les parròquies de Santa Maria i de Sant Josep, doctor Antoni Briàs i Mn. Pere Rifé. Treball en prosa. Tema. "Glosa de la tradició mariana de la Ciutat". (Cent pessetes).

IV. — Premi de la Confraria de l'Immaculat Cor de Maria de Badalona. Poesia dedicada a la Verge sota l'advocació del seu Immaculat Cor. (Cinquanta pessetes).

V. — Premi del setmanari catòlic *Aubada.* Treball en prosa que glossi el tema "Influència social de la premsa catòlica". (Obres completes del doctor Torras i Bages).

VI. — Premi de la Congregació Mariana de l'Assumpció de la Verge i de Sant Lluís Gonçaga. Treball en prosa. Tema: "Badalona i la seva Patrona la Verge Assumpta". (Cent pessetes).

VII. — Premi de don Joan Pagès i Vidal. Poesia dedicada a Sant Josep, Compatró del "Círculo Católico". (Cent pessetes).

VIII. — Premi de don Josep Planas i Planas. Poesia de tema lliure. (Cent pessetes).

IX. — Premi de don Lluís Pi i Gibert. Poesia de tema lliure. (Un objecte d'art).

X. — Premi dels senyors Fills de J. Montal i Fita. Poesia de tema lliure. (Cent pessetes).

XI. — Premi de la raó social "Bosch i C.ª". Poesia de tema lliure. (Un objecte d'art).

XII. — Premi de don Jaume Ribó. Treball en prosa que glossi el progrés industrial de Badalona. (Cent pessetes).

XIII. — Premi de "Mitjans, S. A.". Poesia de tema lliure. (Cinquanta pessetes).

XIV. — Premi d'un grup de socis del Círcol a la poesia que millor glossi la vida marinera de la nostra ciutat. (Setanta cinc pessetes).

XV. — Premi de don Joan Valls i Cañellas. Poesia que glossi la vida del treball cristià. (Cent pessetes).

BASES

1.ª El Jurat qualificador del Certamen queda constituït com segueix: Molt Illtre. Dr. Alfons M.ª Ribó, canonge, president; don Manuel de Montoliu, vice-president; don Joaquim Civera i Sormani, don Jaume Lleal, don Manuel de Tera i don Lluís Solà, vocals; don Josep Campmany, secretari.

2.ª El Jurat podrà concedir accèssits i mencions en el nombre que cregui oportú.

3.ª Tots els treballs que es presentin al Certamen hauran d'ésser originals i inèdits, es trametran sense signatura, amb un lema, i acompanyats d'un sobre tancat en el qual constarà el nom i el domicili de l'autor, i a la coberta figurarà el títol i lema de la composició tramesa.

Els treballs han d'ésser presentats en paper escrit en una sola cara, i, si és possible, hauran de trametre's escrits a màquina.

4.ª Les composicions seran dirigides al *senyor President del Certamen Literari, "Círculo Católico". Carrer de la Creu,* 68 *i* 70. *Badalona.* El termini d'admissió acabarà el migdia del 15 de juny de 1929.

5.ª Oportunament es farà pública la llista de les composicions rebudes i es donarà a conèixer a son dia el veredicte que emeti el Jurat qualificador.

6.ª La celebració de la poètica festa tindrà lloc el dia 25 *de juliol de* 1929, *diada de Sant Jaume,* a la ciutat de Barcelona, al local i hora que s'anunciaran una volta publicat el veredicte.

7.ª El "Círculo Católico" es reserva el dret de propietat i publicació, per tot un any, dels treballs que resultin premiats o distingits amb accèssits o mencions.

Concurs de goigs en homenatge al Sant Crist d'Igualada

Serà atorgat un premi de mil pessetes a l'autor de la lletra d'uns goig a llaor del Sant Crist d'Igualada que, a criteri del Jurat, en sigui mereixedora. Es destinaran cinc centes pessetes a un o més accèssits.

Les composicions, dintre la més pura correcció literària, s'hauran d'ajustar a la forma i al gust popular tradicional, i hauran de constar, almenys, de deu estrofes, aptes a rebre la mateixa música.

Les composicions seran admeses a concurs fins per tot el dia 15 d'agost propvinent; i hauran d'ésser trameses sense signatura, en tres còpies escrites a màquina, o amb lletra ben clara, a la següent adreça: "Concurs de Goigs del Sant Crist — Apartat 11 — Igualada".

Formen el jurat de l'esmentat Concurs els senyors: Joaquim Ruyra, president; Lluís Millet i Jaume Raventós vocals; Josep Torns, prev., secretari.

Es propòsit decidit dels iniciadors completar l'homenatge al Sant Crist fent musicar degudament els goigs premiats, editant-ho amb la màxima dignitat artística i celebrant-ne l'estrena amb una solemne festa popular religiosa.

Aquest homenatge al Sant Crist d'Igualada, honora els seus iniciadors espontanis.

Un cinquantenari franciscà

Al Rdm. P. Antoni Jardí, O. F. M., dilectíssimament

L'any 1832 la Província Franciscana de Catalunya tenia 613 religiosos d'Observança, distribuïts entre més de 30 Convents situats arreu de la terra catalana, més el Collegi Missional d'Escornalbou.

Pocs anys després, en aquell vergonyós i tràgic 1835, aquesta fillada espiritual del *Poverello* desapareixia de la Província; uns, retornats a llur casa; altres, expatriats; i molts, havent volat a la Pàtria definitiva després de deixar els seus cossos xopats amb el carmí de la sang de les seves venes.

Però el que no moria a Catalunya era l'esperit franciscà. Era impossible que morís l'esperit dels framenors, puix formava part del patrimoni espiritual de la nostra terra, fins el punt que restaria manca la nostra ànima collectiva sense l'aportació franciscana d'aquests treballadors de l'esperit. Són del gran Torras i Bages els següents mots, en la *Tradició catalana*: "Els franciscans han format el pensament català; més que ningú l'han enriquit amb varietat de notícies, abundor de coneixements científics, experiments físics i amb intuïció d'arts i ciències que dormien en l'enteniment de l'home."

I aquest esperit aquí tan viu, ho restà igualment durant el període del 35 al 78, anys en què l'erm de la Província dels framenors fa desitjar més encara a tots els esperits de finor franciscana la restauració de la mateixa; anys en què l'eixut fa encara més desitjable una nova florida de franciscanisme popular. Només cal veure, en plè període romàntic de la nostra literatura, la volada d'obres com aquelles famoses *Ruinas de mi convento,* llibre tan lligat amb nosaltres, amb les coses de la terra nostra, que difícilment mancava en cap llibreria del passat segle, portat per l'esperit franciscà principalment.

La llavor era aquí abundosa: la terra prou assaonada; calia només remoure-la un xic, posar-hi novament la punta de la rella, perquè l'eclosió es produís i vingués la nova brotada prometedora de fruits i de flors de tota mena.

* * *

I fou l'any 1878 en què un home, revestit d'amplis poders, d'acord amb enlairades personalitats de la nostra terra, trobà amb facilitat els contactes necessaris per a la tasca de restauració de la Província franciscana; i aquesta visqué novament.

El Pare Ramon Boldú, un esperit emprenedor, de talent organitzador, expatriat, torna l'any 1845 a la seva pàtria; és nomenat Comissari Provincial dels framenors a Catalunya i comença els treballs per a la restauració desitjada. Primer, amb la idea d'establir el noviciat a Niça; els tràmits amb els germans observants de França; després, entra en relació amb el Bisbe de Tortosa, esperit altíssim i decidit patrocinador de la seva causa, i el dia 6 de febrer de 1878 arriben a Villarreal els primers frares de la nova Província, PP. Josep Puig i Llorenç Pons. Treballen allí activament; i un dia del llavors pròxim mes de maig, la primavera de l'any i la nova primavera franciscana en la terra nostra, es donen una abraçada de la qual neix la Comunitat del Convent de Sant Blai i Santa Bàrbara, en el lloc d'un ex-convent de Carmelites i prop del sepulcre del Protector de les Obres Eucarístiques, l'enamorat excels del Sagrament dels nostres Altars, Sant Pasqual Bailon.

Quina deu d'entusiasme i d'energia no representaria per als nous framenors aquella novella Comunitat, començada tan bé, afermada amb seguretat i defensada pel poble com un nou tresor seu, ja que esperit franciscà i poble s'han confós sempre!

D'aquesta gesta inicial vingué ben tost la cadena de nous Convents que floriren de seguida. I ja l'any 1879 obria les seves portes el de Nostra Senyora del Remei, de la ubèrrima i cristianíssima Plana de Vich; i l'any 1882, el secular Convent de Sant Domènec, de Balaguer, rebia la novella Comunitat. I d'aquí endavant, el d'Alcalà de Chivert, el de Sant Sebastià de La Bisbal, el de la Mercè de Montblanch, anaven teixint la nova garlanda franciscana arreu de les nostres contrades, fins que en 1909 tancava la sèrie el de Sant Francesc de Berga, al peu de Nostra Dona de Queralt...

La restauració de la Província Franciscana era un fet. L'afrosa taca de sang i d'incultura de l'any 35 quedava rentada; la tasca d'extensió de l'esperit franciscà podia ésser ja renovada amb empenta, fortament, suaument, amplament.

I així ha estat. Les noves generacions de framenors han treballat fermament durant aquests cinquanta anys de la restauració. I caldria solament donar un cop d'ull a l'edició extraordinària d'una de les nombroses revistes que surten dels tallers pulquèrrims d'"Editorial Seràfica" de Vich (aixecats amb tots els avenços moderns i avui centre de les edicions de l'Ordre dels menorets a Espanya) per a tenir-ne l'evidència.

Les seves publicacions; les revistes seràfiques especialment que constitueixen un formidable baluard de franciscanisme què anyalment s'edifica; la predicació popular que en certa manera constitueix el més estret llaç d'unió amb l'esperit pairal nostre; la irradiació de l'esperit mitjançant les Ordres Terceres, han fet durant els cinquanta anys darrers un bé enorme a Catalunya.

Cal felicitar-nos-en i felicitar-ne els humils fills del Pobrissó d'Assís.

I com a desig nostre en aquest moment del Cinquantenari de la restauració de la Província Franciscana de Catalunya, ens cal dirigir els ulls endavant i demanar a Déu que es produeixin dos fets que entenem decisius en la marxa de l'Ordre dels framenors dins la nostra terra: primer, la canonització del Beat Salvador d'Horta, el sant miracler per excel·lència, no igualat ni pel gran Antoni de Pàdua; i segon, l'enlairament d'una nova Escola missional en l'antic Escornalbou, aquell niu d'àligues des del qual l'esperit obert i culte del patrici Eduard Toda va seguint l'esperit franciscà dins la terra catalana per a portar-lo allí, com a símbol de domini espiritual seràfic a Catalunya.

JOSEP M. GICH

L'autoritat del Papa

Ningú no s'havia atrevit fins ara a blasmar els actes del Sant Pare. Aquesta missió estava reservada exclusivament als sectaris. Nosaltres també estimem les coses que estimen determinats escriptors que tenen la gosadia de ferir el Vicari de Crist amb l'arma del greuge, però per damunt de tots aquests afectes d'ordre material hi posem l'esperit.

No solament hem d'obeir el Sant Pare, sinó que també l'hem de venerar.

Certament que el Papa no és infalliblе en els afers de l'administració de l'Església, però ningú no pot negar que a ell pertoca la defensa dels seus interessos. ¿Si la responsabilitat és dels que manen i no dels que obeeixen, ¿per què ens entestem a discutir llurs actes? ¿No comprenen els protestataris que donaríem un trist espectacle, si ens convertíssim en censors dels actes del Sant Pare? ¡Què més voldrien els sectaris que el Papa perdés el seu prestigi i la seva autoritat!

Anem molt en compte a no escandalitzar la gent. Un bon catòlic ha d'evitar que el Vicari de Crist no vegi minvada la seva autoritat. No és prudent, fins tractant-se de fets d'ordre opinable, combatre les disposicions del Sant Pare. Tingueu la seguretat que el Papa no ens manarà res que sigui contrari a la llei de Déu. Per això l'hem d'obeir cegament.

El Sant Pare té l'assistència de l'Esperit Sant, i és el representant de Jesucrist; i, per tant, si nosaltres som deixebles de Jesús, hem d'estimar i venerar aquell que el representa a la terra. Discutir els seus actes, és posar en dubte la seva autoritat.

Algú potser observarà que el Papa no és infallible en les qüestions d'ordre opinable. Ja sabem que no té aquesta infallibilitat, però té una gran autoritat per a defensar el prestigi i els interessos de l'Església. No tenim elements de judici per a combatre certes disposicions que ens desplauen. No es pot dictar sentència sense escoltar les dues parts. Però baldament tinguéssim la seguretat que la raó es troba a la nostra banda, no podríem tampoc agreujar el Sant Pare. Si el Papa s'equivoca en les qüestions d'ordre opinable, ell donarà compte a Déu dels seus actes. No som nosaltres els que l'hem de judicar. Sant Pau diu que fins suposant que ens manessin coses injustes, la nostra obediència seria agradable als ulls de Déu. Si bandegéssim l'obediència, trontollaria l'Església. Aquesta és un cos orgànic perquè té una autoritat suprema. Les sectes protestants es barallen mútuament perquè no coneixen l'obediència ni l'autoritat. No hem de caure, doncs, en el parany de fer minvar el prestigi del Sant Pare. El seny i la raó l'hem de posar per damunt del sentiment. Un escriptor catòlic ha de trossejar la ploma abans de blasmar les disposicions del Sant Pare. Hem de portar dintre el pit tota la grandesa de la Roma cristiana.

"Roma és el Papa", diu el Dr. Torras i Bages. "La persona del Vicari de Jesucrist és l'ànima de la Ciutat Eterna, és eterna perquè en ella viu el Sant Pare; si aquest desaparegués, Roma quedaria reduïda al no-res, fóra una de tantes ciutats com hi ha en el món; però no fóra el cap del món, el centre de la vida cristiana, el far lluminós de la civilització, la concentració sublim de la saviesa divina i humana, de la ciència, de la literatura, de l'art. Roma és la capital del Regne de Déu en la terra, i per això en anar a Roma, veient el Papa solament dues vegades, ens apliquem, no obstant, el text de Sant Pau i diem: "He anat a Roma a veure el Papa i he estat quinze dies amb ell." Perquè estant-se a Roma s'està amb el Papa, perquè el Papa es troba, es sent, enraona en les ruïnes, en les basíliques, en les catacumbes, en els edificis públics, en les fonts que ragen en les places i carrers, en els establiments d'ensenyança, parla per boca de les estàtues gentíliques i cristianes, per les pintures de les galeries i museus, per les persones dels cardenals i bisbes, pels religiosos i religioses, fins per les llobes del Capitoli, perquè tot queda dominat i segellat per les apostòliques figures de Sant Pere i Sant Pau, fundadors de l'eterna dinastia dels Pontífexs" (1).

Jesús no va morir per a redimir únicament els homes d'una raça, sinó per a obrir les portes del cel a tota la humanitat. "No prego sols per a ells, digué Jesús referint-se als deixebles, sinó també per als qui, per llur predicació, han de creure en mi. Que tots siguin un, com Vós, o Pare!, en mi i jo en Vós, que ells siguin també un en nosaltres, per tal que el món cregui que Vós m'heu enviat" (2). *Jesús digué a Pere: "També jo et dic, que tu ets Pere, i sobre aquesta pedra edificaré la meva Església, i les portes de l'infern no prevaldran contra d'ella"* (3).

Comentant aquesta profecia, diu el Dr. Torras i Bages, que l'Església és la universal Humanitat enlairada a l'ordre sobrenatural, és mundus supernaturaliter transformatus, *segons la gràfica i profunda expressió d'un dels més insignes teòlegs moderns* (4).

Si el cristianisme s'havia d'estendre arreu del món, és natural que Jesús elegís un representant seu perquè fos la pedra angular de l'edifici humà. Sense l'autoritat del Papa, seria molt difícil aconseguir la unitat humana que desitja Jesús. Per damunt les discòrdies dels pobles s'alça la veu serena del Papa. No és el Papa dels pobles d'Occident o dels pobles d'Orient, sinó el Papa de tota la humanitat. Davant els seus ulls desapareixen les divisions arbitràries que els homes han donat a la terra. No hi ha cap nació, per addicta que sigui a la Santa Seu, que pugui dir que el Papa és exclusivament seu.

Els que combaten el Sant Pare i desoeixen la seva veu, trenquen la unitat universal. ¿Com és possible, doncs, que un catòlic s'atreveixi a discutir els actes del Sant Pare? Encara que es discuteixin fets d'ordre opinable, es dóna mal exemple al poble.

En els primers temps del cristianisme, quan entre els fidels es suscitava una controvèrsia en matèria de fe, s'acudia a Roma. La qual cosa demostra que en totes les èpoques l'Església ha cregut en la infallibilitat del Papa.

Els corintis varen consultar Sant Climent, ter-

cer Papa després de Sant Pere. ¿Creieu que si no haguessin cregut que tenia l'assistència de l'Esperit Sant, l'haurien consultat? Si el varen consultar és perquè sabien que estava per damunt dels bisbes. Quan Roma parlava, els cristians exclamaven: Roma locuta, causa finita.

Els Papes han hagut de resoldre qüestions dificilíssimes. El serpent de l'heretgia ha intentat diverses vegades introduir-se dins de la cleda dels fills de Crist. Intel·ligències pertorbades i esperits inquiets, s'han apartat del camí dreturer escandalitzant el poble fidel. El Papa no ha errat mai ex-cathedra, *i, per tant, fins els més obcecats han de reconèixer que és infal·lible. Si no tingués l'assistència de l'Esperit Sant, hauria errat alguna vegada en el transcurs dels segles.*

Algú ha dit que els papes es varen equivocar castigant els heretges. ¿No són castigats arreu del món els transgressors de les lleis? Innocenci III instituí, en el segle XIII, *el Sant Ofici per aturar l'escomesa dels albigesos que pertorbaven la pau dels pobles amb llurs violències* (5). *El papa Sixte IV, en el segle* XV, *la va establir a Espanya, d'acord amb els Reis Catòlics.*

Heus aci el que diu Menéndez Pelayo (6), *una de les mentalitats més grans del segle passat, sobre el Sant Ofici: "Quien admite que la herejía es crimen gravísimo, y pecado que clama al cielo, y compromete la existencia de la sociedad civil; quien rechaza el principio de la tolerancia dogmática, es decir, de la indiferencia entre la verdad y el error, tiene que aceptar forzosamente la punición espiritual y temporal de los herejes, tiene que admitir la Inquisición. Ante todo hay que ser lógicos, como a su modo lo son los incrédulos, que miden todas las doctrinas por el mismo rasero; e inciertos de su verdad, a ninguna juzgan digna de castigo. Pero es hay frecuente defender la inquisición con timidez y de soslayo, con atenuaciones doctrinarias, explicándola por el carácter de los tiempos (es decir, como una barbarie ya pasada), confesando los bienes que produjo (es decir, bendiciendo los frutos y maldiciendo el árbol); pero nada más. ¿Ni cómo habían de sufrirlo los oídos de estos tiempos, que no obstante oyen sin escándalo, ni sorpresa, las leyes de estado de sitio y de consejos de guerra? ¿Cómo persuadir a nadie que es mayor delito desgarrar el cuerpo místico de la Iglesia, y levantarse contra la primera y capital de las leyes de un país, su unidad religiosa, que alzar barricadas o partidas contra tal o cual gobierno constituído? Desengañémonos: si muchos no comprenden el fundamento jurídico de la Inquisición, no es porque él deje de ver bien claro y llano, sino por el olvido y menosprecio en que tenemos todas las obras del espíritu, y el ruin y bajo modo de considerar al hombre y a la sociedad que entre nosotros prevalece. Para el economista ateo será siempre mayor criminal el contrabandista que el hereje."*

* * *

Els obcecats i els sectaris amb llurs blasmes intenten ferir el Sant Pare. Que la passió no enterboleixi els nostres ulls i ens aparti del camí de la serenitat. Hem d'ésser fidels al Papa. Les coses accidentals i transitòries de la vida no han de fernos oblidar que el Sant Pare és el Vicari de Jesucrist, al qual tenim el deure d'obeir i estimar.

Que no caigui mai de les nostres mans la bandera de la fidelitat. Que cap força humana ens pugui separar de la Roma immortal, d'on ens ve la veritat i la llum.

El Papa és l'aglutinant que uneix els homes. Cada col·lectivitat es reuneix a l'entorn d'una bandera, però el Sant Pare les uneix totes amb el vincle de l'amor i recorda als homes que tots tenen un Pare comú que és al cel. Els pobles evolucionen i s'esfondren els imperis que semblaven indestructibles, però ningú no pot abatre el poder espiritual del Papa.

Cauran els segles a l'abisme insondable de l'eternitat, però la llum que ens ve de Roma no s'extingirà.

Quan el Papa fa ressonar la seva veu arreu del món, és Jesucrist qui ens parla. ¿I qui serà capaç, germans, de desoir la veu de Déu, si som veritablement cristians?

L'obediència i la humilitat són els camins que menen a Déu. Deixeu les rebel·lions per als mundans. L'home creient segueix el camí de la vida, sense temença ni defalliments, perquè sap que Déu no abandona mai aquells que l'estimen.

(1) *La Ciutat Pontifical.*
(2) Joan, 17, 32.
(3) Mateu, 16.
(4) Franzelin, *De Ecclesia Chirsti.*
(5) Reformadors de les creences i costums dels segles XII i XIII. Residien en la regió de Llenguadoc, predicaven l'abolició dels sagraments, jerarquies i temporalitats de l'Església catòlica.
(6) *Heterodoxos.*

J. CIVERA I SORMANI

Oficina Romànica

Per la gramàtica del català vell

El coneixement perfecte de la gramàtica dels clàssics catalans té una importància tan gran en els moments actuals de reintegració del català literari, que no sabríem ponderar-la com es mereix encara que en féssim un llarg discurs. El coneixement complet de les formes i procediments gramaticals dels nostres clàssics serviria per controlar si són forasteries o no les formes i procediments del parlar actual, ens forniria solucions i recursos de saba ben catalana per les noves necessitats d'expressió, i ens permetria afinar tot el sistema gramatical per tornar-lo a aquell grau màxim de perfecció que en els clàssics assolí. Podríem tornar a tenir un llenguatge perfectament estructurat, que no fos ni castellà ni francès, sinó català de soca i arrel.

Ara una bona gramàtica del parlar clàssic som lluny encara de tenir-la. Resta molta feina a fer d'investigació monogràfica abans de poder redactar tot un cos de doctrina. Un dels treballadors de més mèrit que tenim en aquest sector és N'Alfons Par, que s'estrenà amb un estudi monumental de la prosa de Bernat Metge (darreries del segle XII), que ell anomenà *Sintaxi Catalana*, publicat a Alemanya en 1923. D'aleshores ençà no ha parat en les seves recerques i ha publicat els resultats en comunicacions a les revistes de filologia nacionals i estrangeres. Darrera-

ment ha sortit com a volum I de la *Biblioteca lingüística de l'Oficina Romànica,* un llarg estudi gramatical i estilístic sobre la prosa de *Curial e Guelfa,* novella del segle XV, estampada novament per En Miquel i Planas. L'autor, resseguint una per una les parts de la gramàtica, va aplegant sistemàticament les observacions que el text estudiat li ofereix. Amb unes quantes monografies com aquestes sobre textos literaris d'èpoques i encontrades diferents, tindríem aplegats i classificats tots els materials necessaris per escriure una bona gramàtica del parlar clàssic.

Curial e Guelfa. Notes lingüístiques i d'estil

El llibre ara publicat, d'unes 100 planes de text, porta un índex ben extens, que fa de bon trobar les coses escatides i catalogades en aquest estudi minuciós i complet.

Espigolant

Ha cridat molt l'atenció del públic el cartell anunciador del diari *El Matí,* que ha estat collocat als balcons de l'estatge destinat a redacció del nou rotatiu.

Animes generoses havien fet circular el rumor que *El Matí* no es publicaria. El públic, en veure el cartell, que té un aspecte optimista, s'ha convençut que aquells rumors eren falsos i que és imminent la seva publicació.

Ja s'han rebut totes les màquines i dintre de pocs dies el diari que ja s'ha fet famós abans de publicar-se eixirà a la palestra pública.

Els irònics poden seguir somrient, que el nou rotatiu és ja una realitat.

Es d'esperar que amb l'ajuda de Déu, farà molt de camí i tindrà moltíssims seguidors.

* * *

Ha estat uns dies a Madrid i a Barcelona un cèlebre boxador. Els diaris han parlat d'ell com si fos un gran personatge.

Ignorem la cultura d'aquest senyor, però si no sap res més que malmetre el físic dels boxadors adversaris, no creiem que sigui gaire digne d'admiració.

No comprenem com hi ha gent que assisteix a aquesta mena d'espectacles. Costa de creure que es pugui adquirir una localitat per veure un senyor que amb un cop de puny gira el nas a l'inrevés de l'adversari.

* * *

El senyor Pich i Pon ha fet públic el seu desig de crear una escola de periodistes.

Segurament els primers deixebles seran els redactors dels diaris de la seva propietat. A alguns d'ells no els anirien malament unes quantes lliçons.

Abans, però, el senyor Pich i Pon hauria de complir les promeses que va fer en aquells temps, una mica llunyans, que pertanyia a la majoria lerrouxista de l'Ajuntament. Si no recordem malament, va prometre una escola nocturna *para adúlteros* i un *globo terráqueo de tamaño natural* per a les escoles nacionals.

Es llàstima que un senyor que té dos diaris, que vol fundar una escola de periodistes i que ha estat regidor, no pugui ocupar l'alcaldia quan s'inauguri l'Exposició.

Segurament vindrien molts més forasters. En acabar-se el certamen els saludaria amb aquelles paraules que va pronunciar en el darrer Congrés de la Propietat: "Os doy un abrazo fraternal de hermano. Os marcháis, pero quedará de vosotros un recuerdo *impenetrable.*"

* * *

Un diari local ha publicat una enquesta, mitjançant la qual hem sabut a quina hora escriuen i quantes hores llegeixen alguns dels nostres escriptors.

La majoria han declarat que escrivien de nit.

Ara comprenem per què hi ha tan poca llum en la majoria de les obres que es publiquen avui dia.

* * *

Les obres de la plaça de Catalunya sembla que aviat estaran ja acabades.

Actualment s'està construint una farola monumental.

Cada dia hi ha més llums a Barcelona. Aviat no coneixerem quan es pon el sol.

Un senyor, contemplant la plaça, exclamava a un seu company:

—Volen donar grandiositat a aquesta plaça i no ho aconseguiran.

—Per quin motiu? —preguntà l'amic.

—Perquè per molt que facin sempre constarà que és una plaça que té dos *metros.*

* * *

L'empresa de Novetats anuncia l'estrena del drama *Judit* del poeta Sagarra. Esperem amb interès l'estrena d'aquesta obra. Veurem amb quin llenguatge farà parlar els personatges de l'obra.

Algú ha fet observar que les obres d'En Sagarra es publiquen ràpidament.

Això no té res de particular.

Els caixistes tenen ja compostos centenars de vegades una sèrie de mots i no han de fer res més que intercalar-los.

Heus ací els mots principals: pell, pèls, ronya, puces, polls, tinya, fart, all, bleda, lluç, talòs, ase, animal, etc.

Amb aquests mots i uns quants més que no podem reproduir en té prou per escriure un poema.

No es pot negar que això té un gran mèrit. No tothom és capaç d'escriure tan grollerament.

Ja sou subscriptors de CATALUNYA SOCIAL?

Llibres

Fundació Bíblica Catalana. — La Sagrada Bíblia. — Antic Testament. Vol. II. Levític. — Nombres. — Deuteronomi. — Versió dels textos originals, introduccions i notes del Dr. Carles Cardó, P. Antoni Maria de Barcelona, O. M. Cap., i Dr. J. Millàs Vallicrosa. — Editorial Alpha.

Es una glòria per a la nostra terra que es publiqui la versió de la Sagrada Bíblia en un llenguatge tan acurat i perfecte. Hom diria que la nostra llengua ja ha arribat a la seva plenitud.

Segurament aquell escriptor tan poc ponderat que de les planes estant d'un diari de Madrid ens digué que el nostre verb hauria únicament d'ésser emprat per als nostres petits esplais literaris, restaria meravellat si fullegés els dos magnífics volums que ha ofrenat al nostre poble fidel la Fundació Bíblica Catalana.

Confessem que ens atrauen extraordinàriament les belleses de llenguatge. Dissortadament el nostre poble dóna poca importància a la bellesa d'expressió. Per això parlem tan malament. Certament que hem de donar una gran preponderància al pensament, però el llenguatge té també una gran importància. A una beutat no li escauen els parracs. Si voleu posar de relleu la seva bellesa, cal que les vestidures estiguin d'acord amb ella. Cal pensar bé, però cal també saber escriure correctament. Fins damunt les coses més humils hauríem de posar un polsim de bellesa.

Generalment les obres que passen a la posteritat han estat escrites en un moment de bellesa. La *Divina Comèdia,* posem per cas, no és una obra immortal pels pensaments profunds que conté, sinó perque és una obra xopa de llum i de bellesa. Altres autors han escrit obres profundíssimes i han caigut a l'abisme de l'oblit. Homer, Virgili i Horaci commouen el nostre esperit perquè la bellesa és eterna.

No volem dir pas que la Sagrada Bíblia l'hem de considerar purament com una obra literària, no; el que cal és conservar la fidelitat del text original. Però és que considerem incompatible la fidelitat i la bellesa? Si per la pruïja de dir bellament les coses, els traductors s'haguessin apartat del text original, la seva obra no seria meritòria.

El mèrit cabdal de les versions que ens dóna la Fundació Bíblica Catalana, és que tot i essent bellíssimes són absolutament fidels.

Es un goig per a l'esperit llegir els textos sagrats traduïts tan acuradament a la nostra llengua. Estan escrits en una prosa magnífica que té harmonioses ressonàncies. Hom endevina de seguida la fina sensibilitat del Dr. Cardó, un dels estilistes més eminents de la nostra terra, i l'elegància i emotivitat del P. Antoni Maria de Barcelona.

El segon volum comença amb el terç llibre del Pentateuc, que és el recull de les lleis que es refereixen als sacrificis, a la consagració dels sacerdots i a les funcions dels levites. En la notícia preliminar es diu que Moisès l'escriví quan estava ja erigit el Santuari i el poble romania acampat a la plana del Sinaí. L'estil del llibre és sobri i tallat en gran manera, i està com en tensió, mercès a l'altesa de la llei del Suprem Legislador, Jahvè. Les llei no són aplegades d'una manera sistemàtica.

El quart llibre és el resum de la història d'Israel. La Vulgata l'anomena *Liber Numeri.* El poble d'Israel emigrà cap a les terres de Canaan. Com que calia lluitar contra la gent que posseïa el país, foren comptats els homes aptes per a la guerra. Moisès consigna els fets dels primers mesos de la sortida del Sinaí i els darrers, quan es disposaven travessar el Jordà.

El quart llibre del Pentateuc és una mescla de fets i de lleis que s'intercalen sense un pla preconcebut.

Ultra la valor històrica i geogràfica d'aquest llibre, té també una gran valor arqueològica. Conté fragments poètics d'una bellesa encisadora.

En el cinquè i darrer llibre del Pentateuc les lleis prenen un caire especial. Les lleis consignades en els tres llibres anteriors, eren adreçades a un poble nòmada. La legislació s'ha d'adaptar a les necessitats del moment. Si abans el poble d'Israel vivia en el desert, ara té territoris delimitats per a cada tribu. La nació jueva s'anava estructurant i calia donar-li lleis que responguessin a les noves necessitats. Moisès refà tota la legislació perquè s'adreça a una generació nova. Deuteronomi, o segona llei, és el títol que escau a aquest llibre. La part principal del Deuteronomi, és la que formen els tres discursos de Moisès.

En la notícia preliminar es fa constar que és fora de dubte la paternitat mosaica d'aquest llibre. Ultra la tradició no interrompuda, que és una prova decisiva, hi ha en el contingut del llibre les proves intrínseques.

Els darrers capítols els escriví segurament Josuè, successor de Moisès. L'estil d'aquest llibre és el més vibrant i el més emotiu. Es el darrer cant d'un gran profeta qui s'acomiada dels homes després de deixar acomplerta la seva missió. Hom diria que batega el seu cor de joia per haver acomplert la voluntat de Déu. Damunt el seu cap, nimbat de llum, veia brillejar la dalla occidora de la mort, i fa un esforç suprem per expressar clarament el seu pensament i estructurar el seu poble abans de separar-se d'ell. Per això l'estil vibra i alguns cants tenen una magnificència colpidora.

En aquests temps que es publiquen llibres tan poc lluminosos, com hem d'agrair l'esforç de la Fundació Bíblica Catalana i el d'altres organismes que ens fan conèixer la llum, la unció i les belleses dels textos sagrats!

Cada vegada que es publica un nou volum de la Sagrada Bíblia, hauria d'ésser per al poble fidel un motiu de joia. Es la manera més eficaç d'ennoblir i de donar prestigi a la nostra llengua.

J. CIVERA I SORMANI

Lleó XIII i la qüestió social

El nostre company Civera i Sormani donarà tres conferències al Casal dels Exercitants de la nostra ciutat sobre Lleó XIII i la influència que exercí aquell gran Papa en el món social.

La primera conferència tindrà lloc diumenge vinent a les 11 del matí.

El Casal dels Exercitants ha adquirit un gran nombre d'exemplars de l'Encíclica *Rerum novarum,* que el nostre esmentat company ha vertit per primera vegada a la nostra llengua.

FETS DE LA SETMANA

Les sancions imposades pel Govern a la Universitat Central i a quants elements prengueren part en els coneguts aldarulls, han donat lloc a precs i consideracions que s'han fet públics obligant el Govern a defensar la seva conducta, però deixant entendre que no estan del tot tancats els camins d'una discreta i oportuna indulgència. Ja s'ha començat a esbrossar-los.

Aquests esdeveniments tingueren la natural repercussió en l'Assemblea Nacional, donant lloc a un viu incident.

Altrament les sessions de l'Assemblea Nacional no tingueren particular relleu.

Perduren encara els comentaris sobre les solucions polítiques normalitzadores de l'actual règim extraordinari. La censura deixa parlar ara sobre això amb prudència, però el seu criteri s'acomoda, naturalment, a les circumstàncies de lloc i temps. Ací no són sempre propícies, però sembla que no hi haurà inconvenient de repetir una de les últimes declaracions de Primo de Rivera relatives al terme probable de la dictadura, segons la qual declaració l'actual règim polític finirà d'aquí dos anys, o sigui l'any 1931.

La visita de la simpàtica reina de Romania, tan coneixedora de les nostres coses, ha posat una nota finament optimista a l'actual estat de coses.

Els treballs per a conjuminar una Constitució nacional que ens vingui a mida continuen sense soroll, però persistentment. Sembla que aquesta empresa serà el corollari de la vida legal de l'Assemblea. El seu president hi confia molt.

Si les Constitucions polítiques tinguessin algun poder taumatúrgic!

A Anglaterra no hi ha cap Constitució escrita, i és el país més ben governat del món. Apliquem el cas...

El Govern persisteix a dir que l'obertura de les Exposicions de Barcelona i Sevilla no sofrirà ajornament. Així ho exigeix la seva serietat i a més a més tractant-se de dos esdeveniments de caràcter internacional.

* * *

Els grans experts de les finances mundials, reunits a París per tal de liquidar la part econòmica de la Guerra Gran, no acaben de posar-se d'acord. I és que la massa de milions que tenen entre mans ultrapassa totes les possibilitats humanes d'arranjament. Es una espècie de bluff financier que no té realitat dominable.

Davant les immenses dificultats amb què els experts reunits a París ensopeguen a cada pas, dóna bo de recordar ço que digué En Cambó, oportunament i sàviament, sobre els problemes financiers plantejats per la Gran Guerra. Moltes de les seves prediccions les van confirmant els fets.

Kellogg s'ha pres una temporada de vacances per a reposar de la seva fecunda campanya pacifista. No sabem si el llit en què descansa és de llorer, però encara que hi jegui a plaer, el soroll de les armes no el deixarà pas dormir. Guerra a Mèxic, guerra a l'Afganistan, guerra a la Xina, guerra a l'Africa (en els dominis italians), guerra a Nicaragua...

Per cert que en la guerra de Nicaragua sostinguda pels Estats Units acaba de registrar-se un fet que ha produït general indignació, i és el bombardejament de la ciutat de Les Limes, que ha quedat en gran part destruïda.

A la lluita sorda però aferrissada que ianquis i anglesos sostenen en el terreny de les construccions navals militars, cal afegir-hi la que amb menys de soroll encara sostenen França i Itàlia, d'igual faisó, per a dominar la Mar Mediterrània; amb la particularitat que aquesta lluita, diguem-ne rivalitat, franco-italiana, es veu agreujada per les aspiracions d'Itàlia a crear-se un imperi africà que li permeti expandir-se i donar terres i mitjans de viure a l'excés de població que té, i aires a la seva set imperialista; coses que França, naturalment, veu amb mals ulls i es prepara a impedir posant-hi tota mena d'obstacles.

Mussolini malda per a fer una Itàlia gran, una potència verament de primer ordre, i cal confessar que hi posa els mitjans i una intelligència i una força de voluntat admirables. La pau espiritual que acaba de donar a Itàlia li ha conquistat, a més a més, les simpaties del món catòlic.

França, per fi, s'ha adonat de la transcendència política internacional d'aquest fet i d'aquesta política, i es disposa a estrènyer les relacions amb l'Església.

Veritablement que són ignots i meravellosos els camins de la Providència en tots els ordres de la vida. Aquest del retorn a la fe de les dues nacions maçòniques per excellència, França i Itàlia, és d'una saviesa i una eficàcia sorprenents.

Ja es dóna per descomptat el triomf del partit treballista en les pròximes eleccions angleses; però també està ja descomptat per endavant que no passarà res de nou en la marxa política de la Gran Bretanya. La batalla electoral es dóna en el terreny econòmic (i quasi pot dir-se que allí no n'hi ha d'altre) i d'aquest terreny no passaran les conseqüències. Anglaterra seguirà com fins avui, guanyi qui guanyi, tan equànime, tan forta, com sempre.

Qui avança a passos ferms pel camí d'un no llunyà domini a Anglaterra és la nostra santa Religió. Un fet recent, que ha deixat esmaperduts els vells anglicans i tots els enemics de l'Església, ho demostra entre molts d'altres. El Príncep de Galles, avui Rei efectiu d'Anglaterra, va assistir als funerals que en sufragi de l'ànima del Mariscal Foch es celebraren a la catedral catòlica, oint devotament la santa Missa al costat del Cardenal Bourne, cosa vitanda, segons els vells anglicans i les antigues lleis de la cort. Acompanyaven el Príncep de Galles molts ministres i alts dignataris.

Senyals dels nous temps que s'acosten...

J.

Aquest número ha passat per la censura governativa

CARTA ENCÍCLICA

RERUM NOVARUM

DE S. S. LLEÓ XIII

TRADUCCIÓ I PRÒLEG

DE

J. CIVERA I SORMANI

Preu: 0'75

Als que adquireixin dotze o més exemplars se'ls farà el 30 per cent de descompte.

Publicacions de l'Oficina Romànica

BREVIARI CRITIC

DE

MANUEL DE MONTOLIÚ

II VOLUM

SELECCIÓ D'ARTICLES CRITICS PUBLICATS A "LA VEU DE CATALUNYA"

Bloc d'anunciants

Els bons amics nostres que amb l'anunci contribueixen a la difusió de la nostra revista, han de merèixer les simpaties dels nostres subscriptors i lectors en general que coincideixen amb el nostre ideari. Ens plau publicar a continuació el nom dels nostres anunciants, per tal que els nostres amics els recordin quan hagin d'adquirir algun dels articles que ofereixen al públic.

Heus els ací:

ACADEMIA COTS:
Av. Portal de l'Angel, 38.

ACCESSORIS D'AUTOMOBILS:
Service Station. Aragó, 272.

BICICLETES:
R. Serra. Rbla. Catalunya, 106.

CAMISERIA:
Salvador Rubert. Aribau, 30 i Avinguda Portal de l'Angel, 13.

CIMENT ARTIFICIAL:
Josep Fradera. Ronda Universidad, 31.

CORRETGES:
Manuel Blasi. Passeig de Sant Joan, 13.

DROGUERIA I PERFUMERIA:
Pallejà i Bonmatí, S. L. Claris, 57.

ELECTRICITAT:
Antoni Alió. Laietana, 67.

GRAMOFONS:
Cèsar Vicente. P. de Gràcia, 4.
Guillem Puig. Pelai, 14.

MODES:
M. Estera de Galera. Rbla. de Catalunya, 7.

MODISTA:
R. Puigdomènech. Diagonal, 452.

NOVETATS PER A SENYORA:
"El Centro". Rda. de Sant Pere, 5.

OLIS PER A AUTO:
"Autol". Laietana, 7.

PASTES PER A SOPA:
Antiga "Casa Figueras". Rambla de Sant Josep, 11.

NEUMATICS:
"Bergougnan". Rambla de Catalunya, 76.

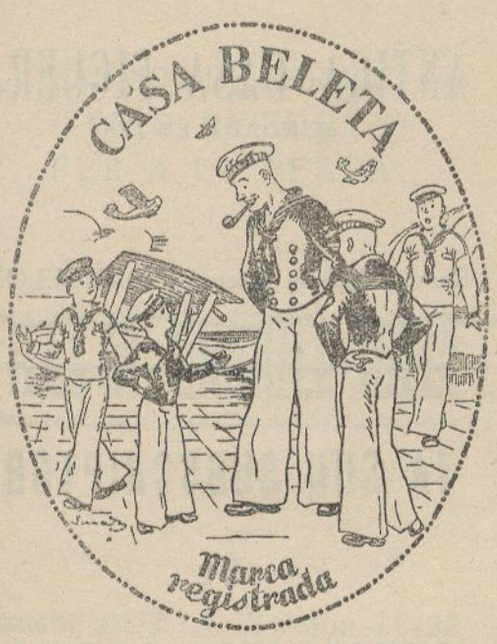
SABATERIA:
Calçats Minerva, S. A. Laietana, núm. 30.
Casa Creus. Aribau, 24.

SASTRERIES:
Rambla Catalunya, 12, 1.er (Especialitat en vestits per a nens.)
Ramon Beleta. Av. del Portal de l'Angel, 35.

MATERIAL PER A COBERTES:
Uralita, S. A.

XARXES I FILS PER A LA PESCA:
Fills de Gabriel Julià, Bruch, 7.

LA CASA BELETA

Creadora del vestit tipus mariner per a nens. El model més distingit i elegant.

La casa atén amb especial cura els vestits d'esport amb dibuixos exclusius en el més selecte i exclusiu.

VESTITS DE PRIMERA COMUNIO I MODELS NOUS

A tot subscriptor de «Catalunya Social» se li farà un 5 % especial de descompte.

SASTRERIA DE SENYOR, CAMISERIA I CORBATERIA

AVINGUDA DEL PORTAL DE L'ANGEL, NÚM. 35. BARCELONA

Ciment artificial LANDFORT

JOSEP FRADERA. Despatx: Ronda Universitat, 31 - BARCELONA
Telèfon 13067 Direcció telegràfica i telefònica: LANDFORT

LA INNOVACIÓN

és la casa especialitzada en Novetats per a senyora, que es distingeix per assortits abundants i preu just en cada qualitat

Portaferrissa, 7 i 9. Salmeron, 29. Av. Portal de l'Angel, 38. BARCELONA

R. PUIGDOMENECH

Confeccions per a senyora i nenes
Diagonal, 452 / BARCELONA

ANTONI ALBÓ

Via Laietana, 67 - Telèfon 16201

BARCELONA

Material elèctric de totes classes
Instal·lacions i Reparacions
Taller - Ràdio

Aquesta casa té l'exclusiva de venda d'uns petits aparells aplicables al corrent altern de 125 volts, per a substituir les xinxetes i llums d'oli, en les habitacions, capelles i altres llocs on es necessiti llum constant, amb consum escassament de 2 cèntims en 24 hores

Demaneu demostracions!

Via Laietana, 67

FABRICA DE PASTES ALIMENTICIES

ANTIGA CASA FIGUERAS

FUNDADA EN 1820

Rambla de Sant Josep, 11.-BARCELONA

JA SOU SUBSCRIPTORS DE CATALUNYA SOCIAL?

SASTRERIA TORRENTS

Ex-professor de l'Acadèmia de Mestres Sastres de Barcelona

Aquesta sastreria és coneguda i apreciada per tothom a qui li agrada el bon vestir perquè en la seva confecció i en les seves robes es troba un gust inconfusible. Grans existències en gèneres de totes classes.

El 5 % de descompte especial als suscriptors de CATALUNYA SOCIAL.

Rambla de Catalunya, 12, 1,er / Telèfon 16040 — BARCELONA

CAMISERIES RUBERT

GENERES DE PUNT, PAIAMES, MOCADORS, GUANTS

Avinguda Portal de l'Angel, 13 i Aribau, 30 BARCELONA

LES GRANS INDUSTRIES

FABRICA DE XARXES
I FILS RETORTS
PER A LA PESCA

FILLS DE GABRIEL JULIÀ

Bruch, n.º 7 - Telèfon 11422
(Entre Trafalgar i Ronda)

BARCELONA

Companyia Trasatlàntica
VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RAPID DIRECTE } Espanya-Nova York
9 expedicions a l'any
RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
16 expedicions a l'any
EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
12 expedicions a l'any
LINIA: Mediterrani, Cuba i Nova York
16 expedicions a 'any
» Mediterrani, Costa Firme i Pacífic
11 expedicions a l'any
» Mediterrani a Fernando Póo
12 expedicions a l'any
» a Filipines
3 expedicions a l'any

Servei tipus Gran Hotel. - T. S. F. - Radiotelefonia. - Orquestra. - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia en els principals ports d'Espanya. A Barcelona oficines de la Companyia : Plaça Medinaceli, 8.

SERVICE STATION

PRIMERA ESTACIÓ AMERICANA A ESPANYA

JOSEP MANZANARES

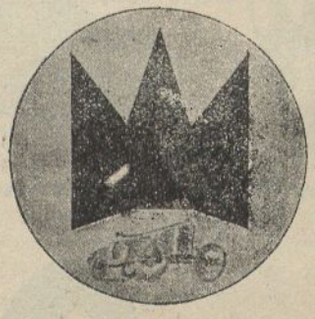
La casa més important en gasolina, petroli, neumàtics, cambres, olis, grasses, accessoris, eines, ferreteria i tot quant pertany a l'automòbil.

VENDA A L'ENGRÓS I DETALL

GARATGE I TALLERS:
Carrers Sepúlveda, 148-150
Villarroel, 35
i Floridablanca, 121
Telèfon 31510

CASA CENTRAL:
Carrer Aragó, 272
Passeig de Gràcia, 45
Telèfon 11550
MAGATZEMS:
Consell de Cent, 421

SUCURSAL:
Esplugues de Llobregat:
Carrer Laureàno Miró, 59
Encreuament de les carreteres de Madrid i Cornellà

BARCELONA

BICICLETES

marca **WILLIAM**
Qualitat. - Presentació. - Bon preu

marca **B. F. B.** de nostra fabricació
Lo millor de lo millor

AL COMPTAT I A TERMINIS
ACCESORIS - REPARACIONS

Antiga casa Borrás - **R. Serra** - *Rbla. Catalunya, 106*
(cantonada al Passatge de la Concepció)

Acadèmia Cots

Direcció general: Av. Portal de l'Angel, 38—BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Telèfon 18953 A.-Apartat 782

SUCURSALS: MADRID, Av Conde Peñalver, 7; LLEYDA, Estereria, 10; MANRESA, Angel Guimerà, 32 REUS, Arrabal Robuster, 23; MATARÓ, Riera, 59; BADALONA, Carme, 52 bis.

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

Unicorde

Nou tipus. Qualitat i presentació

Aceites y Materiales Motor, S. A.

Via Laietana, 7

TELEFON 1166

BARCELONA

URALITA

EL MILLOR MATERIAL PER A COBERTES

FRANQUEO CONCERTADO

ATENES A. G.—Provença, 187.